

2000

František Skála (1956)

Královna, 2000

František Skála (1956), sochař, malíř, ilustrátor, literát, hudebník, tanečník, držitel ceny Jindřicha Chalupického i cen za ilustrace, člen Tvrdohlavých, herec Divadla Sklep, zpěvák MTO Universal Praha a kapely Finský barok, člen Tros Sketos, skutečný člen tajné organizace B.K.S., komtur Řádu Zelené Berušky, to vše charakterizuje renesanční záběr mnohotvárného umělce a autora naší Královny. František Skála je romantický solitér českého umění, poněkud mystifikátor, někdy i provokatér a sarkasta oplývající silnou autorskou imaginací a poetickou originalitou, která naplňuje jeho díla tu napětím, tu mystikou, tu iracionalitou, jinde groteskním ironickým či sebeironizujícím humorem.

Již od středoškolských studií se zabývá řezbářstvím a dřevem. A dřevo ve formě přírodní nebo opracované se také v jeho tvorbě objevuje velmi často. František Skála rád a hodně cestuje, takže kromě tradičního středoevropského nebo tropického dříví občas do svých děl zakomponuje i exoticky působící dřevíčka australská nebo třeba mexické kořeny. Často používá také kůže nejroztodivnějšího původu, které kombinuje s kovem, dřevem a dalšími materiály (drápky, kostičky, krovky, lišejníky, šišky, hlína, sklo, chlebová plíseň, trouchnivějící koberec, papírové linoleum, molitan, umělá hmota a mnoho dalšího). Hledá tyto úlomky přírodního i umělého původu kudy chodí a zachraňuje je pro budoucnost, jinak by zanikly působením času, přírodních živlů, lidským přičiněním nebo naopak člověčí netečností. Ze spousty rozličných jednotlivostí (občas i samostatně a původně nevábnych) dokáže vykouzlit díla nových významů působivá svou hravostí, fantazií, humorem i nadsázkou, jindy mystikou. Skálův obdivuhodný „recyklovací“ způsob tvorby je i v rámci mezinárodní výtvarné scény ojedinělý a nezaměnitelný.

František Skála miluje přírodu a na starém statku na Dřevíči tráví své nejšťastnější chvíle. A možná právě tam, daleko od civilizace a blízko mystickému keltskému hradišti, vytvořil i Královnu. Sochařský portrét jako tradiční žánr mnoha umělců známe v podobě bust trpělivě vytesaných do kamene nebo plastik původně modelovaných ve tvárné hlíně. František Skála ovšem k žánru přistoupil po svém, vytvořil objekt sestavený z několika komponentů a různorodých materiálů. Hlavní část tvoří kus dřeva hladce obroušeného dlouhodobým působením vody, vyčesaný drdol vznikl kombinací dřevěné větve, starých gumových koleček a elektrikářských kabelů, dáma je ozdobená i broží ze staříčké gumičky do vlasů a plodu li-či, ucho s náušnicí naznačuje pokroucená bužírka, jako podstavec slouží dřevěný oválek, na kterém se kdysi skvěly jelení parůžky. Objekt vznikl klasickým autorovým skládáním zdánlivě nekompatibilních prvků – výsledný portrét je krásný, působí vznešeně, hrdě a vskutku panovnický, jak se na královnu sluší...